

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT26704406000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-05-10 Nr. (8.3.44.)-7R-3242

DĖL INFORMACIJOS APIE KOMISIJOS VEIKLĄ PATEIKIMO

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 14 d. nutarimo Nr. 426 „Dėl komisijos valstybės institucijų, pagal savo kompetenciją sprendžiančių su religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veikla susijusius klausimus, veiklai koordinuoti sudarymo“ 4.2.3 papunkčiu ir atsižvelgdami į 2018 m. kovo 6 d. Tarpinstitucinio pasitarimo (protokolas Nr. 5) sprendimus dėl 8 klausimo, teikiame šią patikslintą informaciją apie komisijos veiklą (pirminė informacija buvo teikta ministerijos 2018 m. vasario 26 d. raštu Nr. (8.3.44 E) 7R-1451).

Komisija valstybės institucijų, pagal savo kompetenciją sprendžiančių su religinių, ezoterinių ir dvasinių grupių veikla susijusius klausimus, veiklai koordinuoti (toliau – komisija) buvo įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 14 d. nutarimu Nr. 426 „Dėl komisijos valstybės institucijų, pagal savo kompetenciją sprendžiančių su religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veikla susijusius klausimus, veiklai koordinuoti sudarymo“ (toliau – nutarimas).

Komisiją techniškai aptarnauja Teisingumo ministerija, į jos sudėtį įeina Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Švietimo ir mokslo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Užsienių reikalų ministerijos, Kultūros ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Generalinės prokuratūros, Seimo Žmogaus teisių komiteto, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Vytauto Didžiojo universiteto atstovai. Komisijos personalinę sudėtį tvirtina teisingumo ministras (komisijos personalinė sudėtis buvo atnaujinta teisingumo ministro 2018 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. 1R-25). Pagrindinė komisijos veiklos forma – posėdžiai.

Nutarimo 4.2.1 papunkčiu komisijai pavesta *koordinuoti valstybės institucijų tyrimus, ar religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veikla atitinka įstatymus, o 4.2.2 papunkčiu – užtikrinti keitimąsi informacija tarp suinteresuotų valstybės institucijų, teikti joms pasiūlymus dėl neatidėliotinų veiksmų*, susijusių su religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veikla. Šiuo ar kitais

teisės aktais komisijai nėra nustatytos funkcijos dalyvauti konkrečių valstybės institucijų administracinių sprendimų priėmimo procesuose, komisija yra sudaryta suinteresuotų institucijų veiklai koordinuoti ir savalaikiai spręsti religinių bendruomenių funkcionavimo srityje kylančius klausimus bei užkardyti galimas grėsmes, todėl komisijos pasiūlymai, numatyti nutarimo 4.2.2 papunktyje, apsiriboja politikos formavimo sritimi, o komisijos funkcija atliekant tyrimus dėl grupių veiklos atitikties įstatymams, numatyta nutarimo 4.2.1 papunktyje, yra koordinacinio, o ne vertinamojo, pobūdžio. Komisijos posėdžiai organizuojami kilus poreikiui ir identifikavus Komisijos kompetencijai priskirtus spręstinus klausimus.

Atsižvelgiant į tai, kad 2017 m. komisiją sudarančios ar kitos valstybės institucijos nekėlė klausimų dėl religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veiklos atitikties įstatymams, 2017 m. komisija nepriėmė sprendimų siūlyti valstybės institucijoms imtis neatidėliotinių veiksmų, susijusių su religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veikla. Siekiant įgyvendinti komisijos funkciją užtikrinti keitimąsi informacija tarp suinteresuotųjų valstybės institucijų, 2017 m. buvo organizuotas tik vienas komisijos posėdis. Posėdyje buvo aptarti Teisingumo ministerijos pasiūlyti darbotvarkės klausimai, komisijos narių pateikta informacija.

Komisijos 2017 m. gegužės 23 d. posėdyje komisijos nariai pasidalino informacija apie komisiją sudarančių institucijų reguliavimo srityje nuo praėjusio komisijos posėdžio kilusias problemas, susijusias su religinių, ezoterinių ir dvasinių grupių veikla. Teisingumo ministerijos atstovas pateikė informaciją apie religines bendruomenes, kurios buvo įregistruotos (pvz., Degučių sentikių religinė bendruomenė, kuri veikia nepriklausomai nuo Lietuvos sentikių bažnyčios, vienijančios daugelį kitų sentikių religinių bendruomenių, ir kuri įregistruota kaip tradicine nelaikoma religinė bendruomenė) arba kurias įregistruoti atsisakyta (pvz., „Skrajojančio spagečių monstro bažnyčia“, kurios pateikti dokumentai buvo įvertinti kaip neatitinkantys teisės aktų reikalavimų). Buvo apžvelgtos konfliktinės situacijos evangelikų liuteronų ir evangelikų reformatų bažnyčiose. Švietimo ir mokslo ministerijos atstovas pateikė informaciją apie prieštaringai įvertintas tikybos mokytojos Telšiuose skaidres ir tai, kaip ministerija sprendė kilusią problemą. Kiti posėdyje dalyvavę komisijos nariai pranešė, kad per laikotarpį tarp komisijos posėdžių jų atstovaujamos institucijos nesusidūrė su problemomis dėl religinių, ezoterinių ir dvasinių grupių veiklos. Komisijos posėdyje taip pat buvo pristatyta Vidaus reikalų ministerijos atstovės pateiktos medžiagos pagrindu Teisingumo ministerijoje atlikta visuomenės informavimo priemonių pranešimų religinių, ezoterinių ir dvasinių grupių veiklos tematika apžvalga, atskirai aptariant pranešimus, susijusius su komisijos kompetencijos sritimis. Rengiant apžvalgą pagal raktažodžius buvo atrinkti 2925 pranešimai, iš jų 301 pranešimas buvo susijęs su religinių, ezoterinių ar dvasinių grupių veikla Lietuvoje ir pasaulyje, atskirai apžvelgti pranešimai, galimai susiję su teisės pažeidimais. Konstatuota, kad apžvalga nerodo, jog komisijai ar kuriai nors komisiją sudarančiai institucijai reikėtų imtis kokių nors specialių priemonių ar siūlyti tokias priemones Vyriausybei.

Atsižvelgdami į 2018 m. kovo 6 d. Tarpinstitucinio pasitarimo (protokolas Nr. 5) 8 klausimo 2-uoju sprendimu pateiktą pasiūlymą (patikslinti informaciją apie komisijos veiklą, jog nurodyta komisija turi teikti rekomendacijas dėl atitinkamų religinių bendruomenių vertinimo) papildomai norėtume informuoti, kad 2018 m. kovo 9 d. įvykusiame komisijos posėdyje, į kurį buvo kviešti ir kelių mokslo ir studijų įstaigų atstovai, buvo apsvarstyti valstybės pripažinimo suteikimo religinėms bendrijoms kriterijų sociologiniai ir teisiniai aspektai. Šio klausimo aktualumą lėmė 2018 m. pradžioje gautas Lietuvos Jehovos liudytojų religinės bendrijos prašymas dėl valstybės

pripažinimo šiai religinei bendrijai suteikimo. Teisingumo ministerijai, kaip išvadą šiuo klausimu rengiančiai ir Lietuvos Respublikos Seimui teikiančiai institucijai, kilo poreikis valstybės pripažinimo suteikimo kriterijus, kurie dažnai yra vertinamojo pobūdžio, išsamiai išdiskutuoti su suinteresuotomis institucijomis ir mokslininkų bendruomene. Teisingumo ministerija ketina siūlyti artimiausiame komisijos posėdyje svarstyti parengtą detalizuotą valstybės pripažinimo kriterijų sąrašą, taip pat – pateikti informaciją apie Lietuvos musulmonų sunitų bendruomenių nesutarimus renkant dvasinį vadovą muftijų bei prašyti pateikti kitų komisiją sudarančių institucijų šiuo klausimu turimą informaciją. Paminėtina, kad detalesnė informacija apie valstybės pripažinimo suteikimo religinėms bendrijoms problematiką bus pateikta 2019 m. pradžioje, parengus informaciją apie komisijos veiklą 2018 m.

PRIDEDAMA:

1. Komisijos 2017 m. gegužės 23 d. protokolo su priedu kopija, 8 lapai.
2. Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas, 1 lapas.

Vidaus reikalų ministras,
laikinais einantis teisingumo ministro pareigas

Eimutis Misiūnas